

GRECO - SKUPINA DRŽAV PROTI KORUPCIJI

**GENERALNI DIREKTORAT I – PRAVNE ZADEVE
ODDELEK ZA PROBLEMATIKO KRIMINALITETE**

Strasbourg, 7. december 2007

Greco Eval III Rep (2007)1E
Tema I

Tretji krog ocenjevanja

Poročilo o Republiki Sloveniji - inkriminacije (ETS 173 in 191, GPC 2) (Tema I)

**ki ga je GRECO sprejel
na svojem 35. plenarnem zasedanju
(Strasbourg, 3.–7. december 2007)**

I. UVOD

1. *Slovenija je postala članica GRECO leta 1999. GRECO je sprejel poročilo prvega ocenjevalnega kroga (Greco Eval I Rep (2000) 3E) o Republiki Sloveniji na svojem 4. plenarnem zasedanju (12-15 decembra 2000) in poročilo drugega ocenjevalnega kroga (Greco Eval II Rep (2003) 1E) na svojem 16. plenarnem zasedanju (Strasbourg, 8-12 december 2003). Poročili obeh ocenjevalnih krogov in ustrezni poročili o izpolnjevanju priporočil Republike Slovenije so dostopni na spletni strani GRECO (<http://www.coe.int/greco>).*
2. Sedanji, tretji krog ocenjevanja GRECO (ki je začel 1. januarja 2007) ocenjuje naslednje teme:
  - **Tema I – Inkriminacije:** člani 1a in 1b, 2-12, 15-17, prvi odstavek 19. člena Kazenskopravne konvencije o korupciji (ETS 173)¹, člani 1-6 Dodatnega protokola h kazenskopravni konvenciji o korupciji² (ETS 191) in Vodilni princip št. 2 (inkriminacija korupcije).
  - **Tema II – Transparentnost financiranja političnih strank:** člani 11, 12, 13b, 14 in 16 Priporočila št. Rec (2003)4 o splošnih pravilih proti korupciji pri financiranju političnih strank in volilnih kampanj, in – bolj splošno – Vodilni princip št. 15 (financiranje političnih strank in volilnih kampanj).
3. V ocenjevalni skupini GRECO (v nadaljevanju GET) sta bila g. Mathias KORTE, Zvezno ministrstvo za pravosodje, Vodja oddelka IIA4, »Gospodarska kriminaliteta, visoko tehnološka kriminaliteta, korupcija in ekološka kriminaliteta« (Nemčija) ter ga. Ana NIKOLIĆ, višja svetovalka, Protikorupcijska agencija (Črna Gora). GET je v spremstvu dveh članov Sekretariata Sveta Evrope gdč. Tanie VAN DIJK in gdč. Laure SANZ-LEVIA, obiskal Ljubljano med 2. in 3. julijem 2007. Pred obiskom so eksperti GET dobili zelo popolne odgovore na ocenjevalni vprašalnik (dokument Greco Eval III (2007) 5E, Tema I) in kopije ustrezne zakonodaje.
4. GET se je sestel z uslužbenci naslednjih javnih institucij: Komisije za preprečevanje korupcije, Ministrstva za pravosodje, Državnega tožilstva (Skupina tožilcev za pregon organiziranega kriminala, Okrožno državno tožilstvo), Policije (Generalna policijska uprava, Policijska uprava Ljubljana), Vrhovnega sodišča in Okrožnega sodišča. GET se je srečal tudi z akademiki in odvetniki.
5. To poročilo je bilo pripravljeno na podlagi odgovorov v vprašalniku in informacij, pridobljenih med obiskom. Glavni cilj tega poročila je oceniti učinkovitost ukrepov, ki so jih slovenski organi sprejeli, zato da bi izpolnili zahteve, ki izhajajo iz določb v drugem odstavku. Poročilo vsebuje najprej opis stanja, ki mu sledi kritična analiza. Sklepi vključujejo seznam priporočil, ki jih je sprejel GRECO in so namenjena Sloveniji, da bi z njimi izboljšala raven spoštovanja obravnavanih določb.

---

¹ Republika Slovenija je ratificirala Kazenskopravno konvencijo o korupciji (ETS 173) 12. maja 2000. Slednja je začela veljati v Republiki Sloveniji 1. julija 2002.

² Republika Slovenija je ratificirala Dodatni protokol h kazenskopravni konvenciji o korupciji (ETS 191) 11. oktobra 2004. Slednji je začel veljati v Republiki Sloveniji . februarja 2005.

6. Poročilo o Temi II – Transparentno financiranje političnih strank, se nahaja v Greco Eval III Rep (2007) 1E – Tema II.

II. INKRIMINACIJE

Opis situacije

7. Slovenija je Ratificirala Kazenskopravno konvencijo o korupciji (ETS 173) 12. maja 2000. Konvencija je stopila v veljavo 1. julija 2002. Slovenija ni uveljavila nobenih rezervacij h Kazenskopravni konvenciji o korupciji.
8. Slovenija je ratificirala dodatni Protokol h Kazenskopravni konvenciji o korupciji (ETS 191) 11. oktobra 2004. Slednji je stopil v veljavo 1. februarja 2005 in Slovenija glede njega ni uveljavila nobenih rezervacij.

Podkupovanje domačih uradnih oseb (1. - 3. in 19. člen ETS 173)

Opredelitev kaznivega dejanja

9. *Aktivno podkupovanje* je opredeljeno v 268. členu KZ, ki predvideva dve izvršitveni obliki kaznivega dejanja: (1) podkupovanje z namenom, da bi uradna oseba opravila uradno dejanje, ki ga sicer ne bi smela ali da bi opustila uradno dejanje, ki bi ga sicer lahko opravila oziroma bi ga bila dolžna opraviti (torej nezakonita ravnanja ali opustitve); (2) podkupovanje z namenom, da bi uradna oseba opravila uradno dejanje, ki bi ga tudi sicer bila dolžna oziroma upravičena opraviti, ali da bi opustila uradno dejanje, ki ga tudi sicer ne bi bila upravičena opraviti (torej zakonita uradna dejanja ali opustitve).

Člen 268 (1) KZ [nezakonita uradna dejanja/opustitve]

Kdor uradni osebi obljubi, ponudi ali da nagrado, darilo ali kakšno drugo korist zanjo ali za koga drugega, da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki ga ne bi smela opraviti, ali da ne bi opravila uradnega dejanja, ki bi ga morala ali smela opraviti, se kaznuje za zaporom od enega do petih let in denarno kaznijo.

Člen 268 (2) KZ [upravičena uradna dejanja/opustitve]

Kdor uradni osebi obljubi, ponudi ali da nagrado, darilo ali kakšno drugo korist zanjo ali za koga drugega, da bi v mejah svojih pravic opravila uradno dejanje, ki bi ga tudi sicer morala ali smela opraviti, ali da ne bi opravila uradnega dejanja, ki ga tudi sicer ne bi smela opraviti, se kaznuje za zaporom od šestih mesecev do treh let.

10. *Pasivno podkupovanje* je kot kaznivo opredeljeno v 267. členu KZ. Navedena določba razlikuje tri vrste ravnanj: (1) kadar je podkupnina ponujena ali sprejeta vnaprej za opravo uradnega dejanja, ki ga uradna oseba ne bi smela opraviti ali za opustitev uradnega dejanja, ki bi ga morala oziroma smela opraviti v mejah svojih uradnih pravic (torej nezakonita uradna dejanja ali opustitve); (2) za opravo uradnega dejanja, ki bi ga uradna oseba tudi sicer bila upravičena opraviti, oziroma za opustitev uradnega dejanja, ki ga uradna oseba tudi sicer ne bi smela opraviti (torej zakonita uradna dejanja ali opustitve);

(3) kadar je podkupnina ponujena ali sprejeta po izvršitvi ali opustitvi (zakonitega ali nezakonitega) uradnega dejanja.

Člen 267 (1) KZ [nezakonita uradna dejanja/opustitve]

Uradna oseba, ki zase ali za koga drugega terja ali sprejme nagrado, darilo ali kakšno drugo korist ali obljubo oziroma ponudbo takšne koristi, da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki ga ne bi smela opraviti, ali da ne bi opravila uradnega dejanja, ki bi ga morala ali smela opraviti, se kaznuje z zaporom od enega do osmih let in denarno kaznijo.

Člen 267 (2) KZ [zakonita uradna dejanja/opustitve]

Uradna oseba, ki zase ali za koga drugega terja ali sprejme nagrado, darilo ali kakšno drugo korist ali obljubo oziroma ponudbo takšne koristi, da bi v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki bi ga tudi sicer morala ali smela opraviti, ali da ne bi opravila uradnega dejanja, ki ga tudi sicer ne bi smela opraviti, se kaznuje z zaporom od enega do petih let.

Člen 267 (3) KZ [sprejemanje podkupnine po opravi/opustitvi uradnega dejanja]

Uradna oseba, ki potem, ko opravi oziroma ne opravi uradnega dejanja, navedenega v prejšnjih odstavkih, terja ali sprejme v zvezi s tem nagrado, darilo ali kakšno drugo korist, se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh let.

Znaki kaznivega dejanja

“Domača uradna oseba”

11. Definicija domače uradne osebe vsebuje:

Člen 126 (2) KZ

- 1) poslanec državnega zbora, član državnega sveta in član lokalnega ali regionalnega predstavniškega telesa;
- 2) oseba, ki pri državnem organu opravlja uradne dolžnosti ali ima uradno funkcijo;
- 3) druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži;
- 4) vojaška oseba, ki je kot takšna določena s posebnimi predpisi, kadar gre za posebna kazniva dejanja, pri katerih je navedena uradna oseba, pa niso določena kot kazniva dejanja zoper vojaško dolžnost;
- 5) oseba, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka;
- 6) oseba, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka;
- 7) oseba, ki pri mednarodnem sodišču opravlja sodniško, tožilsko ali drugo uradno dolžnost ali funkcijo.

12. Navedena definicija se nanaša na osebe, ki opravljajo uradne dolžnosti ali izvršujejo uradno funkcijo v državnih organih (vključno z župani in ministri), ne glede na naravo imenovanja ali trajnost oziroma začasnost njihove funkcije. GET je bil obveščen, da bi široka definicija "uradne osebe" zajemala tudi osebe, ki jim zakon podeljuje določena javna pooblastila (na primer zdravniki, ki izvršujejo koncesijo v javnem interesu, delavci obratov, ki izvršujejo tehnične preglede motornih vozil in podaljšujejo prometna dovoljenja, ipd.), zaposleni v javnih podjetjih³, ipd.
13. Tožilci in sodniki so zajeti v definiciji uradne osebe na podlagi 2. točke 2. odstavka 126. člena KZ, saj opravljajo uradno dolžnost v državnih organih in izvršujejo uradno funkcijo. Glede na široko definicijo uradne osebe so vanjo vključeni vsi nosilci sodne oblasti, ne glede na to, ali so voljeni ali imenovani.

“Obljubljanje, ponujanje ali dajanje” (aktivno podkupovanje)

14. “Obljubljanje”, “ponujanje” in “dajanje” podkupnine so kot znaki kaznivega dejanja izrecno navedeni v določbah, ki se nanašajo na aktivno podkupovanje.

“Terjanje ali prejemanje, sprejemanje ponudbe ali obljube” (pasivno podkupovanje)

15. Pasivno podkupovanje je inkriminirano, če je nagrada, darilo ali druga korist ali obljuba ali ponudba takšne koristi "terjanje" ali "sprejeta". Tako je obseg kaznivega dejanja s sprejemanja razširjen tudi na predhodno fazo, na terjanje podkupnine. Beseda "prejeti" sicer v opisu kaznivega dejanja sicer ni izrecno navedena, vendar je smiselno zajeta v navedbi "sprejeti".

“Nedovoljena korist”

16. Določbe KZ, ki se nanašajo na podkupovanje, pojma "nedovoljena" izrecno ne uporabljajo, saj je znak kaznivega dejanja vsako "*darilo, nagrada ali druga korist ali obljuba*" (dovoljena ali nedovoljena), če je njegov namen vplivati na ravnanje uradne osebe.
17. Čeprav pojem nematerialne koristi ni izrecno naveden v zakonodaji, so predstavniki slovenskih oblasti poudarili, da je pojem "*nagrada, darilo ali druga korist*" zadosti širok, da pokriva tako materialne kot tudi nematerialne koristi. Med preučevanjem tega vprašanja v času obiska GET v Sloveniji, so slovenski predstavniki, s katerimi so bili opravljeni razgovori, opisali primere, v katerih bi sodišča lahko štela, da gre za nematerialno korist: privilegiji, napredovanja, udeležba na seminarjih v tujini, druge ugodnosti, ki jih ni mogoče pretvoriti v materialno korist (na primer posebej ugodna posojila) in podobno.

“Neposredno ali posredno”

18. Določbe, ki se nanašajo na aktivno in pasivno podkupovanje, posebej ne opredeljujejo, ali je to kaznivo dejanje mogoče izvršiti neposredno ali posredno. Predstavniki GET pa so dobili pojasnilo, da bi bili morebitni posredniki, ki bi sodelovali pri izvrševanju

---

³ Javna podjetja so v RS urejena z Zakonom o Javnih podjetjih; so organizacije, v katerih ima država ali lokalna skupnost večinski ali prevladujoč delež pri odločanju.

podkupovanja, obravnavani na podlagi splošnih določb o udeležbi pri izvršitvi kaznivih dejanj.

“Zase ali za koga drugega ”

19. Kazniva dejanja podkupovanja so podana tudi, če je nagrada, darilo ali druga korist ali obljuba namenjena tretji osebi (*“zase ali za koga drugega”*).

“Ravnati ali vzdržati se ravnanja pri izvrševanju uradnih funkcij”

20. Obljuba, ponudba ali odobritev (*aktivno podkupovaje*), kot tudi terjanje ali prejemanje (*pasivno podkupovanje*) nagrade, darila ali druge koristi, so kaznive, kadar je njihov namen pripraviti uradno osebo k storitvi ali opustitvi uradnega dejanja, ki sodi v obseg njenih uradnih pravic. Na obisku v Sloveniji je GET dobil pojasnilo, da se besedna zveza "v mejah svojih uradnih pravic" nanaša na obseg pristojnosti, ki so določeni uradni osebi podeljene na podlagi predpisov. Za obstoj kaznivega dejanja ni potrebno, da bi uradna oseba prekoračila svoja pooblastila, niti ni potrebno, da bi tisti, ki podkupnino daje, imel takšen namen.

21. Za obstoj kaznivega dejanja podkupovanja ni potrebno, da bi bilo dejanje, ki ga stori uradna oseba, ali opustitev sama po sebi protipravna.⁴ Kadar je storjeno/opuščeno dejanje protipravno, to predstavlja hujšo obliko kaznivega dejanja s strožjo sankcijo (1. odstavek 286. člena KZ).

“Storjeno naklepno”

22. Osnovno načelo Kazenskega zakonika je, da je dejanje kaznivo le v primeru da je storjeno naklepno, če ni z zakonom drugače določeno (tretji odstavek 15. člena Kazenskega zakonika). Glede na to, da določbe o podkupovanju ne popredeljujejo storitve iz malomarnosti, se razume a sensu contrario da je to kaznivo dejanje lahko storjeno samo naklepoma.

Sankcije

23. *Aktivno podkupovanje* v zvezi z izvršitvijo oziroma opustitvijo nezakonitega uradnega dejanja se kaznuje z zaporom od enega do petih let in denarno kaznijo (prvi odstavek 268. člena Kazenskega zakonika). V primerih, kjer je podkupnina dana z namenom, da bi uradna oseba v mejah svojih pravic opravila uradno dejanje, ki bi ga tudi sicer morala ali smela opraviti, ali da ne bi opravila uradnega dejanja, ki ga tudi sicer ne bi smela opraviti (zakonita uradna dejanja ali opustitev), se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do treh let.

24. *Pasivno podkupovanje* se kaznuje z zaporom od enega do osem let in denarno kaznijo v primeru, da je bila podkupnina zahtevana ali sprejeta z namenom, da bi uradna oseba v mejah svojih uradnih pravic opravila uradno dejanje, ki ga ne bi smela opraviti, ali da ne bi opravila uradnega dejanja, ki bi ga morala ali smela opraviti (prvi odstavek 267. člena Kazenskega zakonika). V primeru, da je bila podkupnina sprejeta v zameno, da uradna oseba opravi (ali ne opravi) uradno dejanje, ki bi ga tudi sicer morala (ne bi smela)

---

⁴ An official act is presumed to be lawful unless proven otherwise.

opraviti, se kaznuje z zaporom od enega do petih let (drugi odstavek 267. člena Kazenskega zakonika). Pasivno podkupovanje po tem, ko je bilo uradno dejanje opravljeno (ali ne opravljeno), se kaznuje z denarno kaznijo ali z zaporom do treh let (tretji odstavek 267. člena Kazenskega zakonika).

25. Denarne kazni so opredeljene v splošnem delu Kazenskega zakonika (38. člen), njihova višina pa je določena glede na višino storilčevega dnevnega zaslužka (neto plača in drugi prihodki) ter glede na njegove družinske izdatke. Višina denarne kazni lahko znaša od 125 do 37.556 EUR. Denarne kazni je možno določiti v dnevni zneskih, v primerih, ko to ni mogoče, pa v enkratnem znesku.
26. Varnostni ukrepi, ki so opredeljeni v splošnem delu Kazenskega zakonika, se uporabljajo tako za aktivna kot za pasivna kazniva dejanja podkupovanja. V zvezi z navedenim 67. člen določa, da se sme obsojencu za kaznivo dejanje prepovedati opravljanje določenega poklica, določene samostojne dejavnosti ali kakšne dolžnosti v trajanju od enega do petih let. Slovenske oblasti so v času obiska potrdile, da se začasna prepoved lahko uporabi tudi glede opravljanja javne funkcije.
27. Sankcije za podobna kazniva dejanja so: kazen zopora do treh let za goljufijo (217. člen Kazenskega zakonika), kazen zopora do petih let za poneverbo (245. člen), kazen zopora do petih let za zlorabo položaja (244. člen). Sankcije za prej omenjena kazniva dejanja se povečajo na zapor od enega do osmih let v primeru obstoja obteževalnih okoliščin.

Statistika in sodbe sodišč

28. Državno tožilstvo je navedlo, da je bilo v letu 2006 prijavljenih 63 kaznivih dejanj⁵ v povezavi s korupcijo (60 prijav v zvezi s fizičnim osebami in 3 v zvezi s pravnimi osebami). V primerjavi z letom 2005, ko je bilo prijavljenih samo 32 primerov, se je število prijavljenih kaznivih dejanj korupcije povečalo. Prijave so bile posredovane s strani različnih institucij: Policije, Komisije za preprečevanje korupcije, državljanov, itd.
29. Policija v povprečju letno obravnava od 20 do 70 primerov kaznivih dejanj korupcije. Na podlagi statističnih podatkov Policije je bilo v letu 2005 vloženi 12 obtožnih aktov v zvezi z pasivnim podkupovanjem in 5 v zvezi z aktivnim podkupovanjem. V letu 2006 je bilo vloženi 18 obtožnih aktov v zvezi s pasivnim in 22 v zvezi z aktivnim podkupovanjem. Na podlagi zbranih podatkov Statističnega urada Republike Slovenije je bilo v obdobju od leta 2004 do leta 2006 izdanih 14 obsodb v zvezi s podkupovanjem v javnem sektorju (6 primerov aktivnega in 8 primerov pasivnega podkupovanja). Kazni zopora za aktivno podkupovanje v javnem sektorju so bile izrečene v razponu od 1 do 6 mesecev; izrečene zaporne kazni za pasivno podkupovanje so bile nekoliko višje, v razponu od 2 mesecev do 2 let.

---

⁵ Prijavljena kazniva dejanka korupcije so vsebovale elemente: pasivno podkupovanje v zasebnem sektorju (247. člen), aktivno podkupovanje v zasebnem sektorju (248. člen), pasivno podkupovanje v javnem sektorju (267. člen), aktivno podkupovanje v javnem sektorju (268. člen), sprejemanje daril za nezakonito posredovanje (269. člen), dajanje daril za nezakonito posredovanje (269a. člen), pasivno podkupovanje pri volitvah (168. člen) in aktivno podkupovanje pri volitvah – kupovanje glasov (162. člen).

Podkupovanje članov domačih skupščinskih teles (4. člen ETS 173)

30. Člani domačih skupščinskih teles se štejejo za uradne osebe na podlagi 1. točke drugega odstavka 126. člena Kazenskega zakonika, ki navaja »*poslance državnega zbora, člane državnega sveta in člane lokalnega ali regionalnega predstavniškega telesa*«. Slovenske oblasti so GET-u potrdile, da je opredelitev dovolj široka, da zajame izvoljene ali imenovane člane kateregakoli drugega javnega predstavniškega telesa, ki izvaja zakonodajno ali upravno oblast. Zakonski znaki kaznivega dejanja in sankcije, ki so opredeljene za kazniva dejanja, ki se nanašajo na podkupovanje domačih uradnih oseb, se uporabljajo tudi za podkupovanje članov domačih skupščinskih teles. Sodb sodišč, ki bi se nanašale na podkupovanje članov domačih skupščinskih teles, ni.

Podkupovanje tujih uradnih oseb (5. člen ETS 173)

31. Tujo uradno osebo opredeljuje 5. točka drugega odstavka 126. člena kot »*osebo, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka*«. Kazenski zakonik ne vsebuje definicije pojma »tuja uradna oseba«, ampak nakazuje na opredelitev v nacionalnem pravu države, v kateri oseba opravlja to funkcijo. Da bi bilo možno to opredelitev uporabiti, je prej potrebno ugotoviti, ali bi tuja oseba izpolnila kriterije, ki jih Kazenski zakonik postavlja v 1. do 3. točki drugega odstavka 126. člena za slovenske uradne osebe. To pomeni, da opredelitev v pravu tuje države ni odločilnega pomena v primerih, ko oseba nima statusa uradne osebe po slovenskem pravu, kot je razvidno iz točke c) 1. člena Kazenskopravne konvencije o korupciji. Elementi kaznivega dejanja in sankcije, določene za podkupovanje domačih uradnih oseb, se uporabljajo tudi za tuje uradne osebe. Sodb sodišč, ki bi se nanašale na podkupovanje tujih uradnih oseb, ni.

Podkupovanje članov tujih skupščinskih teles (6. člen ETS 173)

32. Člani tujih skupščinskih teles se štejejo za uradne osebe. V skladu s 5. točko drugega odstavka 126. člena Kazenskega zakonika je to vsaka »*oseba, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravlja zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka*«. Znaki kaznivega dejanja in sankcije, predvidene za podkupovanje domačih uradnih oseb, veljajo tudi za podkupovanje članov tujih skupščinskih teles. Sodb sodišč, ki bi se nanašale na podkupovanje članov tujih skupščinskih teles, ni.

Podkupovanje v zasebnem sektorju (7. in 8. člen ETS 173)

Opredelitev kaznivega dejanja

33. *Aktivno podkupovanje* v zasebnem sektorju je inkriminirano v 248. členu Kazenskega zakonika, ki uvaja dve obliki kaznivega dejanja na podlagi namena podkupovalca: (1) da si pri podkupovani osebi pridobi ugodnost pri sklenitvi posla ali izvedbi storitve ali (2), da podkupovano osebo nagradi za že opravljeno storitev.

248. člen Kazenskega zakonika

(1) Kdor osebi, ki opravlja gospodarsko dejavnost, obljubi, ponudi ali da nedovoljeno nagrado, darilo ali kakšno drugo korist zanjo ali za koga drugega zato, da bi sebi ali komu drugemu pridobil kakšno neupravičeno ugodnost pri sklenitvi posla ali storitvi iz prvega odstavka 247. člena tega zakonika, se kaznuje za zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Kdor osebi, ki opravlja gospodarsko dejavnost, obljubi, ponudi ali da nedovoljeno nagrado, darilo ali kakšno drugo korist zanjo ali za koga drugega kot protiuslugo za sklenitev kekega posla ali da se opravi kakšna storitev, se kaznuje z zaporom do treh let.

34. Pasivno podkupovanje v zasebnem sektorju je inkriminirano v 247. členu Kazenskega zakonika. Določbe člena razlikujejo med tremi oblikami ravnanja: če je bila podkupnina terjana ali sprejeta pred izvedbo posla ali storitve (1) z namenom, da podkupovalec dobi ugodnost pri podkupovani osebi, (2) z namenom, da nagradi podkupovano osebo za takšno ugodnost, (3) če je bila podkupnina terjana ali sprejeta po sklenitvi posla ali opravi storitve.

247. člen Kazenskega zakonika

(1) Kdor pri opravljanju gospodarske dejavnosti zase ali za koga drugega terja ali sprejme nedovoljeno nagrado, darilo ali kakšno drugo korist ali obljubo oziroma ponudbo takšne koristi zato, da bi pri sklenitvi posla ali storitvi zanemaril koristi svoje organizacije ali druge fizične osebe ali ji povzročil škodo, se kaznuje z zaporom od šestih mesecev do petih let.

(2) Storilec dejanja iz prejšnjega odstavka, ki terja ali sprejme nedovoljeno nagrado, darilo ali kakšno drugo korist ali obljubo oziroma ponudbo takšne koristi zase ali za koga drugega kot protiuslugo za sklenitev kekega posla ali da se opravi kakšna storitev, se kaznuje za zaporom od treh mesecev do petih let.

(3) Storilec dejanja iz prvega odstavka tega člena, ki po sklenitvi posla ali opravljeni storitvi zase ali za koga drugega terja ali sprejme nedovoljeno nagrado, darilo ali kakšno drugo korist, se kaznuje z zaporom do dveh let.

Znaki kaznivega dejanja

»katerim koli osebam, ki vodijo ali delajo na kakršnem koli položaju v zasebnem sektorju«

35. Kar zadeva opredelitev kroga storilcev, se šteje, da v najširši meri zajame »vsako osebo, ki opravlja gospodarsko dejavnost⁶« (aktivno podkupovanje) ali »kogarkoli pri opravljanju gospodarske dejavnosti« (pasivno podkupovanje) in je tako neodvisno od položaja storilca v subjektu, ki opravlja gospodarsko dejavnost, to je člane uprave, osebe,

⁶ Peti odstavek 126. člena Kazenskega zakonika opredeljuje gospodarsko dejavnost kot:

- 1) proizvodnjo in promet blaga, opravljanje storitev na trgu, bančno in drugo finančno poslovanje;
- 2) opravljanje dejavnosti, poklica ali nalog, za katere je predpisano ali dogovorjeno plačilo;
- 3) vodenje in sodelovanje pri upravljanju, zastopanju in nadzorstvu v prejšnjih točkah navedenih dejavnosti.

ki opravljajo dejavnost poslovnega subjekta, in osebe, ki opravljajo določeno opravilo za določen poslovni subjekt.

»obljubljanje, ponujanje ali dajanje« (aktivno podkupovanje)

36. Zakonski znaki »obljube«, »ponudbe« in »dajanja« so izrecno opredeljeni v 248. členu Kazenskega zakonika.

»terjanje ali sprejemanje, sprejemanje ponudbe ali obljube« (pasivno podkupovanje)

37. V skladu z 247. členom je pasivno podkupovanje inkriminirano, ko je nagrada, darilo ali druga korist ali obljuba oziroma ponudba take koristi »terjana« ali »sprejeta«.

»kakršnih koli nedovoljenih koristi«

38. Za podkupovanje v zasebnem sektorju je pogoj obstoj »nezakonite« nagrade, darila, koristi ali obljube. GET se je o pomenu besede »nezakonit« pogovarjal z uslužbenci in praktiki med obiskom v Sloveniji, ki so razložili, da je navedba, uporabljena v izvirnem jeziku, bližje pomenu besede »nedovoljen« v smislu Kazenskopravne konvencije o korupciji, to je, ne nanaša se le na nekaj, do česar je prejemnik po zakonu upravičen oziroma mu je dovoljeno sprejeti, ampak zajame tudi minimalna darila, darila zelo male vrednosti ali družbeno sprejemljiva darila.

39. Zajete so tako premoženjske kot nepremoženjske koristi.

»neposredno ali posredno«

40. Besedne zveze »neposredno ali posredno« zakon izrecno ne določa. Vendar pa se zdi, da bi splošne določbe Kazenskega zakonika, ki se nanašajo na udeležbo, krile tudi primere posrednega podkupovanja.

»za te osebe ali za kogar koli drugega«

41. Nezakonita nagrada, darilo ali korist je lahko namenjena tako podkupovalcu, podkupovanemu ali tretji osebi.

»da bi dejanje opravile ali opustile«

42. Določbe o aktivnem in pasivnem podkupovanju izrecno ne omenjajo, ali je lahko kaznivo dejanje storjeno s storitvijo ali opustitvijo. Vendar pa so Slovenske oblasti omenile, da so navedbe »pri sklenitvi posla« in »zato da bi ... zanemaril koristi svoje organizacije ali druge fizične osebe ali ji povzročil škodo« dovolj široke, in zajamejo ne samo storitvenih, temveč tudi opustitvena ravnanja.

»med opravljanjem poslovnih dejavnosti«, »kršile svoje obveznosti«

43. Podkupovanje v zasebnem sektorju zajema »osebo, ki opravlja gospodarsko dejavnost« (aktivno podkupovanje, 248. člen) ali »pri opravljanju gospodarske dejavnosti« (pasivno podkupovanje, 247. člen). Slovenske oblasti so potrdile, da se področje »gospodarske dejavnosti« razlaga široko, tako da zajame vse vrste poslovnih dejavnosti.

44. Kršitev dolžnosti ni izrecno zahtevana; vendar pa Kazenski zakonik zajema primere podkupovanja »zato, da bi ... zanemaril koristi svoje organizacije ali druge fizične osebe ali ji povzročil škodo« (prvi odstavek 247. člena in prvi odstavek 248. člena) in »protiusluge za sklenitev kakega posla ali da se opravi kakšna storitev«. Nadalje, GET-u so povedali, da za pregon podkupovanja v zasebnem sektorju ni potrebno, da bi na podlagi kršitve dolžnega ravnanja nastala kakršnakoli škoda. Vendar pa so slovenske oblasti poudarile dejstvo, da je odkrivanje področja podkupovanja izjemno težko, saj imajo vse vpletene stranke interes medsebojne zaščite.
45. Dodatno so slovenske oblasti nakazale, da je, kar se tiče kršitve dolžnega ravnanja, pomembno tudi kaznivo dejanje Zlorabe položaja ali pravic (244. člen Kazenskega zakonika). Slednje kaznivo dejanje se sicer ne nanaša na podkupovanje, temveč opredeljuje kršitev zaupanja na splošno.

244. člen Kazenskega zakonika

(1) Kdor pri opravljanju gospodarske dejavnosti z namenom, da bi sebi ali komu drugemu pridobil premoženjsko korist ali povzročil premoženjsko škodo, izrabi svoj položaj ali prestopi meje svojih pravic ali ne opravi svoje dolžnosti, pa pri tem niso podani znaki kakšnega drugega kaznivega dejanja, se kaznuje z zaporom do petih letih.

(2) Če je bila z dejanjem iz prejšnjega odstavka pridobljena velika premoženjska korist ali povzročena velika premoženjska škoda in je storilcu šlo za to, da sebi ali komu drugemu pridobi tako premoženjsko korist ali drugemu povzroči tako premoženjsko škodo, se kaznuje z zaporom od enega do osmih let.

(3) Če je bilo dejanje iz prvega odstavka tega člena storjeno z namenom, da storilec sebi ali komu drugemu pridobi nepremoženjsko korist, se storilec kaznuje z zaporom do enega leta.

»storjeno naklepno«

46. Kar se tiče storilčevega namena v zvezi s kaznivim dejanjem je naklep v skladu s 15. členom Kazenskega zakonika (glej 22. odstavek) nujno potreben. Pogoj za *aktivno podkupovanje* je namen podkupovalca, da od podkupovanega pridobi ugodnost pri sklenitvi posla ali izvedbi kakšne storitve (prvi odstavek 248. člena Kazenskega zakonika) ali da ga nagradi za tako ravnanje (drugi odstavek 248. člena Kazenskega zakonika). V primerih *pasivnega podkupovanja* je namen podkupovanega, da podkupovalcu pridobi določeno korist (prvi odstavek 247. člena Kazenskega zakonika) ali, da sprejme nagrado za takšno ravnanje (drugi in tretji odstavek 247. člena).

Kazni

47. *Aktivno podkupovanje*, kadar je namen podkupovalca, da mu podkupovani nakloni določeno ugodnost, se kaznuje z zaporno kaznijo od šestih mesecev do petih let (prvi odstavek 248. člena Kazenskega zakonika). V primerih, ko je bila podkupnina dana kot nagrada za že opravljeno uslugo, se storilec kaznuje s kaznijo zopora do treh let.

48. *Pasivno podkupovanje*, ki se zgodi pred sklenitvijo posla ali izvedbo storitve, se kaznuje s kaznijo zopora do petih let (prvi in drugi odstavek 247. člena Kazenskega zakonika). Za pasivno podkupovanje po tem, ko je bil posel že sklenjen oziroma storitev že opravljena, je zagrožena kazen zopora do dveh let (tretji odstavek 247. člena Kazenskega zakonika).
49. Poleg navedenega se lahko izrečejo tudi varnostni ukrepi, kot so navedeni v splošnem delu Kazenskega zakonika. Na podlagi 67. člena se sme storilcu kaznivega dejanja prepovedati opravljanje določenega poklica za dobo od enega do petih let.

Statistika in odločitve sodišč

50. Sodb sodišč v zvezi s podkupovanjem v zasebnem sektorju ni. Vendar pa obstajajo obsodilne sodbe v zvezi s prvim in drugim odstavkom 244. člena za kaznivo dejanje zlorabe položaja ali pravic v zvezi z opravljanjem gospodarske dejavnosti. Na podlagi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije, ki se nanašajo na obdobje 2004-2006, je bilo v tem času 58 obsodb zaradi kaznivega dejanja po členu 244 (od tega 25 za kvalificirano obliko kaznivega dejanja, ki jo določa drugi odstavek 244. člena). Kazni, ki so bile izrečene za zgoraj omenjena kazniva dejanja, so kazni zopora v razponu od dveh mesecev do treh let. Najvišja kazen, t.j. kazen zopora od 3 do 5 let, je bila izrečena v letu 2004 na podlagi kvalificirane oblike kaznivega dejanja zlorabe položaja ali pravic (pri opravljanju gospodarske dejavnosti) iz drugega odstavka 244. člena Kazenskega zakonika.

Podkupovanje uradnikov mednarodnih organizacij (9. člen ETS 173)

51. Uradniki mednarodnih organizacij štejejo za uradne osebe na podlagi 6. točke drugega odstavka 126. člena, ki navaja da so to »osebe, ki jim mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjujejo pogoje iz 1., 2. ali 3. točke drugega odstavka 126. člena«. Navedena opredelitev torej ni samostojna temveč napotuje na določbe 1. do 3. točke drugega odstavka 126. člena, ki se nanašajo na uradne osebe; torej je nujno ugotoviti, ali člani mednarodnih organizacij spadajo v opredelitev slovenske uradne osebe. Slovenske oblasti zatrjujejo, da so vse kategorije oseb, ki jih našteva 9. člen Kazenskopravne konvencije o korupciji (t.j. pogodbeno zaposlene osebe, detaširani delavci, osebe, ki opravljajo naloge, ustrezne tistim, ki jih opravljajo takšni funkcionarji ali zastopniki) zajete v slovenskem pravu. Elementi kaznivega dejanja in sankcije, določene za podkupovanje domačih uradnih oseb, se smiselno uporabljajo tudi za podkupovanje uradnikov mednarodnih organizacij. Sodb sodišč, ki bi se nanašale na podkupovanje uradnikov mednarodnih organizacij, ni.

Podkupovanje članov mednarodnih parlamentarnih skupščin (10. člen ETS 173)

52. Člani mednarodnih parlamentarnih skupščin se štejejo za uradne osebe v skladu s 6. točko drugega odstavka 126. člena, ki jih definira kot »osebe, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke tega odstavka«. Ta opredelitev torej ni samostojna, temveč napotuje na določbe 1. do 3. točke drugega odstavka 126. člena, ki se nanašajo na uradne osebe; torej je nujno ugotoviti, ali definicija slovenskih uradnih oseb zajema tudi člane mednarodnih parlamentarnih skupščin (če člani mednarodnih parlamentarnih skupščin spadajo v opredelitev slovenske uradne osebe). Elementi kaznivega dejanja in sankcije, opredeljene za podkupovanje domačih uradnih oseb, se smiselno uporabljajo tudi za podkupovanje

članov mednarodnih parlamentarnih skupščin. Sodb sodišč, ki bi se nanašale na podkupovanje članov mednarodnih parlamentarnih skupščin, ni.

Sodniki in uradniki mednarodnih sodišč (11. člen ETS 173)

53. Sodniki in uslužbenci mednarodnih sodišč se štejejo za uradne osebe v skladu s 7. točko drugega odstavka 126. člena, ki navaja, da so to »osebe, ki pri mednarodnem sodišču opravljajo sodniško, tožilsko ali drugo uradno dolžnost ali funkcijo«. Glede pristojnosti sodišč Slovenija ne postavlja kakršnihkoli omejitev. Elementi kaznivega dejanja in sankcije, opredeljene za podkupovanje domačih uradnih oseb, se smiselno uporabljajo tudi za podkupovanje sodnikov in uradnikov mednarodnih sodišč. Sodb sodišč, ki bi se nanašale na podkupovanje sodnikov in uradnikov mednarodnih sodišč, ni.

Nezakonito posredovanje (12. člen ETS 173)

Opredelitev kaznivega dejanja

54. V slovenski zakonodaji je kaznivo dejanje nezakonitega posredovanja opredeljeno v 269. in 269a. členu Kazenskega zakona.

269. člen Sprejemanje daril za nezakonito posredovanje

(1) Kdor zase ali za koga drugega terja ali sprejme nagrado, darilo ali kakšno drugo korist ali obljubo oziroma ponudbo takšne koristi, da bi izkoristil svoj položaj ali vpliv in posredoval, da se opravi ali ne opravi kakšno uradno dejanje, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Enako se kaznuje, kdor izrabi svoj položaj ali vpliv in posreduje, da bi se opravilo uradno dejanje, ki se ne bi smelo opraviti, ali da se ne bi opravilo uradno dejanje, ki bi se moralo ali smelo opraviti.

(3) Če storilec za posredovanje iz prejšnjega odstavka zase ali za koga drugega sprejme nagrado, darilo ali kakšno drugo korist, se kaznuje z zaporom od enega do petih let.

269.a člen Dajanje daril za nezakonito posredovanje

(1) Kdor drugemu obljubi, ponudi ali da nagrado, darilo ali kakšno drugo korist zanj ali za koga drugega, da bi izkoristil svoj položaj ali vpliv in posredoval, da se opravi ali ne opravi kakšno uradno dejanje, se kaznuje z zaporom do treh let.

(2) Kdor drugemu obljubi, ponudi ali da nagrado, darilo ali kakšno drugo korist zanj ali za koga drugega, da bi izkoristil svoj položaj ali vpliv in posredoval, da bi se opravilo uradno dejanje, ki se ne bi smelo opraviti, ali da se ne bi opravilo uradno dejanje, ki bi se moralo ali smelo opraviti, se kaznuje z zaporom od enega do petih let.

(3) Storilcu kaznivega dejanja iz prejšnjih odstavkov, ki je dal nagrado, darilo ali kakšno drugo korist na zahtevo osebe, ki je nezakonito posredovala, pa je dejanje naznanil preden je bilo odkrito ali preden je izvedel, da je odkrito, se sme kazni odpustiti.

Elementi kaznivega dejanja

"Trdi oziroma navaja, da je sposoben nedovoljeno vplivati na odločitev (uradnih oseb)"

55. Določba "trdi oziroma navaja, da je sposoben nedovoljeno vplivati na odločitev (uradnih oseb)" je opredeljena v 269. členu (pasivno nezakonito posredovanje) in 269a. členu (aktivno nezakonito posredovanje) Kazenskega zakonika z besedami *"da bi izkoristil svoj položaj ali vpliv in posredoval, da se opravi ali ne opravi kakšno uradno dejanje"*. Izraza "položaj" in "vpliv" se opredeljujeta kot uradni položaj (vključno s socialnim), ki omogoča nezakonitemu posredniku posredovanje ali nezakonito vplivanje.
56. Da bi obstajalo kaznivo dejanje nezakonitega posredovanja, morata "položaj" in "vpliv" nezakonitemu posredniku dejansko omogočati posredovanje oziroma nedovoljeno vplivanje na odločitev, sicer je lahko zoper storilca uveden pregon za kaznivo dejanje goljufije. Vendar ni nujno, da je nezakonito posredovanje res bilo uporabljeno in da je privedlo do nameravanega rezultata, za izvršitev kaznivega dejanja zadostuje že sama izjava o namenu nezakonitega posredovanja.

Ostali elementi

57. Osnovni elementi kaznivega dejanja podkupovanja se v veliki meri uporabljajo za aktivno in pasivno nezakonito posredovanje.

Kazni

58. Za aktivno in pasivno nezakonito posredovanje zakon predvideva kazen zapora do treh let (prvi in drugi odstavek 269. člena, prvi odstavek 269a. člena Kazenskega zakonika). V obeh primerih se kazen zopora poveča na od enega do petih let, če storilec nezakonitega posredovanja izkoristi svoj položaj ali vpliv in posreduje, da bi se opravilo uradno dejanje, ki se ne bi smelo opraviti, ali da se ne bi opravilo uradno dejanje, ki bi se moralo ali smelo opraviti. V primeru pasivnega nezakonitega posredovanja se kazni zvišajo, če storilec sprejme korist zase ali za koga drugega (tretji odstavek 269. člena).
59. Prepoved opravljanja poklica (od enega do petih let) je možna v skladu s 67. členom Kazenskega zakonika.

Statistika in sodbe

60. Na podlagi statističnih podatkov policije je bilo v letu 2006 vloženih pet obtožnic v zvezi s sprejemanjem daril za nezakonito posredovanje (269. člen) in štiri v zvezi z dajanjem daril za nezakonito posredovanje (269a. člen). Statistični Urad Republike Slovenije je navedel, da je bila v letu 2006 izrečena zaporna kazen od treh do šestih mesecev v zvezi s kaznivega dejanja pasivnega nezakonitega posredovanja (drugi odstavek 269. člena).

Podkupovanje domačih arbitrov (1.-3. členi ETS 191)

61. Na podlagi drugega in tretjega odstavka 126. člena Kazenskega zakonika so domači arbitri opredeljeni kot uradne osebe, *"ki opravljajo določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera jim daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi"*

zakona sklenjena pogodba o arbitraži". Slovenske oblasti so v zvezi s tem obrazložile, da je bila tretja točka v drugi odstavku 126. člena ("*druga oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži*") dodatno vključena, da bi bil Kazenski zakonik v skladu s Kazenskopravno konvencijo o korupciji, posebej v zvezi z "arbitri" Pojasnjevalne opombe na koncu zakona to izrecno navajajo. Uradne dolžnosti so torej zelo široko razumljene in nedvomno tudi obsegajo arbitražne pogodbe med strankami, sklenjene s ciljem doseganja rešitve na pravni podlagi. Elementi kaznivega dejanja in sankcije, podrobneje opredeljene v členu o podkupovanju domačih uradnih oseb, se uporabljajo tudi v primeru podkupovanja domačih arbitrov. Do sedaj ni bilo sodb/primerov v zvezi s podkupovanjem domačih arbitrov.

Podkupovanje tujih arbitrov (4. člen ETS 191)

62. Na podlagi pete točke drugega odstavka 126. člena Kazenskega zakonika so tuji arbitri opredeljeni kot uradne osebe, "*ki v tuji državi na katerikoli ravni opravljajo zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke drugega odstavka 126. člena*" (torej tudi "*osebe, ki opravljajo določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera jim daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži*"), kar velja tudi za šesto točko drugega odstavka 126. člena, ki opredeljuje tuje arbitre kot "*osebe, ki jim mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjujejo pogoje iz 1., 2. ali 3. točke drugega odstavka 126. člena*". Elementi kaznivega dejanja in sankcije, podrobneje opredeljene v členu o podkupovanju domačih uradnih oseb, se uporabljajo tudi v primeru podkupovanja tujih arbitrov. Do sedaj ni bilo sodb/primerov v zvezi s podkupovanjem tujih arbitrov.

Podkupovanje domačih porotnikov (1 (1). člen in 5. člen ETS 191)

63. Kazenski zakonik eksplicitno ne opredeljuje izraza domači porotnik. Slovenske oblasti razumejo "porotnike" kot "laične sodnike", katere tretja točka drugega odstavka 126. člena Kazenskega zakonika opredeljuje kot uradne osebe ("*oseba, ki opravlja določene uradne dolžnosti na podlagi pooblastil, katera ji daje zakon ali na podlagi zakona izdani predpisi ali na podlagi zakona sklenjena pogodba o arbitraži*"). Elementi kaznivega dejanja in sankcije, podrobneje opredeljene v členu o podkupovanju domačih uradnih oseb, se uporabljajo tudi v primeru podkupovanja domačih porotnikov. Do sedaj ni bilo sodb/primerov v zvezi s podkupovanjem domačih porotnikov.

Podkupovanje tujih porotnikov (6. člen ETS 191)

64. Na podlagi pete točke drugega odstavka 126. člena Kazenskega zakonika so tuji porotniki opredeljeni kot uradne osebe, ("*osebe, ki v tuji državi na katerikoli ravni opravljajo zakonodajno, izvršilno ali sodno funkcijo, oziroma drugo uradno dolžnost in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke drugega odstavka 126. člena*"), kar isto velja tudi za šesto točko drugega odstavka 126. člena Kazenskega zakonika ("*oseba, ki ji mednarodna javna organizacija daje položaj uradne osebe in ki po vsebini izpolnjuje pogoje iz 1., 2. ali 3. točke drugega odstavka 126 člena*"). Elementi kaznivega dejanja in sankcije, podrobneje opredeljene v členu o podkupovanju domačih uradnih oseb, se uporabljajo tudi v primeru podkupovanja tujih porotnikov. Do sedaj ni bilo sodb/primerov s zvezi z podkupovanjem tujih porotnikov.

Druga vprašanja

Udeležba

65. V splošnem delu Kazenski zakonik razlikuje med: sotorilstvom (25. člen Kazenskega zakonika); napeljevanjem (26. člen Kazenskega zakonika) in pomočjo (27. člen Kazenskega zakonika). Navedeni načini udeležbe se kaznujejo kot dokončana kazniva dejanja.
66. Sotorilci so kazensko odgovorni v mejah svojega naklepa ali malomarnosti. Napeljevalci in pomagači so kazensko odgovorni v mejah svojega naklepa (prvi odstavek 29. člen Kazenskega zakonika).
67. Če storilec s svojim dejanjem ne (uspe doseči načrtovane) izvrši posledice, so napeljevalci in pomagači odgovorni za poskus storitve kaznivega dejanja (28. člen Kazenskega zakonika). Če je sotorilec, napeljevalec ali pomagač prostovoljno preprečil (naklepno) načrtovano kaznivo dejanje, se mu sme kazen odpustiti (drugi odstavek 29. člena Kazenskega zakonika).
68. Osebna razmerja, lastnosti in okoliščine, zaradi katerih zakon izključuje kazensko odgovornost ali dopušča odpustitev, zmanjšanje ali povečanje kazni, se smejo upoštevati samo pri tistem storilcu, sotorilcu, napeljevalcu ali pomagaču, pri katerem so takšna razmerja, lastnosti in okoliščine podane (tretji odstavek 29. člena Kazenskega zakonika).

Jurisdikcija (Pristojnost)

69. Določila, ki urejajo slovensko kazensko jurisdikcijo so zapisana v 13. poglavju Kazenskega zakonika; veljajo za vsa kazniva dejanja, ki se nanašajo na podkupovanje in nezakonito posredovanje. Jurisdikcija je vzpostavljena za dejanja, storjena na ozemlju Republike Slovenije (teritorialno načelo, 120. člen), kot tudi za dejanja slovenskih državljanov v tujini, če so bili prijeti v Sloveniji ali v Slovenijo izročeni (aktivno personalitetno/nacionalno načelo, 122. člen). Kazenski zakonik zagotavlja jurisdikcijo tudi za pregon dejanj, ki so bila storjena v tujini s strani tujih oseb proti Republiki Sloveniji ali kateremu izmed njenih državljanov (pasivno personalitetno/nacionalno načelo, 123. člen).
70. Dvojna kaznivost je potrebna za vzpostavitev jurisdikcije za dejanja, storjena v tujini. V tej zvezi je storilec kaznivega dejanja lahko kaznovan, v kolikor njegovo dejanje predstavlja kaznivo dejanje tudi v državi, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno (tretji odstavek 124. člena).

71. Sodb sodišč, ki bi se nanašale na jurisdikcijo v zvezi s kaznivimi dejanji podkupovanja, ni.

Zastaranje

72. Dolžina zastaralnega roka je odvisna od najvišje možne kazni zapora, ki se lahko izreče za določeno kaznivo dejanje (111. člen Kazenskega zakonika)⁷. Za te roke se predpostavlja, da tečejo od izvršitve kaznivega dejanja. Zastaralni rok se lahko pretrga (nov rok se bo

---

⁷ Zastaralni rok petih let je predviden za kazniva dejanja, za katera je predpisana najvišja zaporna kazen, ki presega 3 leta (4. točka prvega odstavka 111. člena Kazenskega zakonika). Zastaralni rok treh let je predviden za kazniva dejanja, za katera je predpisana najvišja zaporna kazen, ki presega eno leto (5. točka prvega odstavka 111. člena Kazenskega zakonika).

začel šteti od začetka) ali zadrži, v vsakem primeru pa je pregon zastaran v primeru, da je pretekel dvakratni zastaralni rok (112. člen Kazenskega zakonika).

73. Naslednja tabela ilustrira zastaralne roke za kazniva dejanja podkupovanja in nezakonitega posredovanja:

člen	kaznivo dejanje	kazen zapora	zastaralni rok
Podkupovanje v javnem sektorju			
<i>Aktivno podkupovanje</i>			
268 (1)	Nedovoljena dejanja/opustitve	1 – 5 let	5 let
268 (2)	Dovoljena dejanja/opustitve	6 mesecev – 3 let	3 leta
<i>Pasivno podkupovanje</i>			
267 (1)	Nedovoljena dejanja/opustitve	1 – 8 let	10 let
267 (2)	Dovoljena dejanja/opustitve	1 – 5 let	5 let
267 (3)	Podkupnina sprejeta po storitvi/opustitvi uradnega dejanja	do 3 let	3 leta
Podkupovanje v zasebnem sektorju			
<i>Aktivno podkupovanje</i>			
248 (1)	Podkupovanje z namenom pridobitve koristi	6 mesecev – 5 let	5 let
248 (2)	Podkupovanje kot kasnejše darilo za pridobitev koristi	do 3 let	3 leta
<i>Pasivno podkupovanje</i>			
247 (1)	Podkupnina pred sklenitvijo posla ali izvedbo storitve	6 mesecev – 5 let	5 let
247 (2)	Podkupnina kot kasnejše darilo za pridobitev koristi	3 mesece – 5 let	5 let
247 (3)	Podkupnina po sklenitvi posla ali izvedbi storitve	do 2 leti	3 leta
<i>Aktivno nezakonito posredovanje</i>			
269a (1)	Dovoljena dejanja/opustitve	do 3 let	3 leta
269a (2)	Nedovoljena dejanja/opustitve	1 – 5 let	5 let
<i>Pasivno nezakonito posredovanje</i>			
269 (1)	Dovoljena dejanja/opustitve	do 3 let	3 leta
269 (2)	Nedovoljena dejanja/opustitve	do 3 let	3 leta
269 (3)	Če posrednik ali druga oseba posreduje za nedovoljeno dejanje/opustitev	1 – 5 let	5 let

Obramba

74. Kazen za aktivno podkupovanje in nezakonito posredovanje se lahko odpusti v primerih da je podkupovalec dejanje naznanil, preden je bilo odkrito (tretji odstavek 268. člena – aktivno podkupovanje v javnem sektorju; tretji odstavek 248. člena – aktivno podkupovanje v zasebnem sektorju in tretji odstavek 269. člena – aktivno nezakonito posredovanje). V vseh zgoraj omenjenih primerih sodišče odloči, ali se zasežena

podkupnina vrne podkupovalcu (četrti odstavek 268. člena, četrti odstavek 248. člena, četrti odstavek 269.a člena Kazenskega zakonika).

75. Če se uspešno sklicuje na obrambo dejanskega skesanja, se storilec še vedno šteje za kazensko odgovornega, vendar mu je kazen odpuščena.

Tretji in četrti odstavek 268. člena, 248. člena, 269.a člena Kazenskega zakonika: dejansko kesanje

Storilcu, ki je dal nagrado, darilo ali kakšno drugo korist na zahtevo osebe, ki je nezakonito posredovala, pa je dejanje naznanil preden je bilo odkrito ali preden je izvedel, da je odkrito, se sme kazen odpustiti.

Dana nagrada, darilo ali kakšna druga korist se vzamejo, v primeru iz prejšnjega odstavka pa se smejo vrniti tistemu, ki jih je dal.

III. ANALIZA

76. GET ugotavlja, da je korupcija v glavnem inkriminirana tako, kot to določajo standardi Kazenskopravne konvencije o korupciji in njenega dodatnega Protokola. Inkriminacije v slovenskem Kazenskem zakoniku, ki je bil nazadnje dopolnjen leta 2004, dajejo vtis dobre osnove za pregon korupcijskih kaznivih dejanj. Vendarle pa je GET zgolj na podlagi natančne analize zakonskih določb iz Kazenskega zakonika identificiral omejeno število pomanjkljivosti v obstoječem sistemu, saj se pomanjkanje praktičnih izkušenj pozna tudi v zelo skromni sodni praksi in v odsotnosti znanstvenih komentarjev, ki bi omogočali nadaljnje interpretacije pred kratkim sprejetih amandmajev Kazenskega zakonika. V zvezi s tem GET zaznava, da je največji izziv v boju zoper korupcijo v Sloveniji povezan z učinkovito implementacijo zakonodaje.

77. Kazenski zakonik vsebuje dve ključni določbi v zvezi s podkupovanjem v javnem sektorju (267. in 268. člen). Drugi odstavek 267. in drugi odstavek 268. člena inkriminirata prejemanje in dajanje podkupnine za zakonita dejanja in opustitve s strani uradnih oseb; prvi odstavek 267. in prvi odstavek 268. člena pa vsebujeta določbe zoper spremanje in dajanje podkupnin za nezakonita dejanja ali opustitve. Omenjene določbe, čeprav ne predstavljajo dobesednega prenosa Kazenskopravne konvencije o korupciji, opredeljujejo vse načine pasivnega (zaheva ali prejem, sprejem ponudbe ali obljube) in aktivnega podkupovanja (obljuba, ponudba, dajanje), kot jih določa konvencija. Predmet podkupovanja vsebuje premoženjske in nepremoženjske, upravičene in neupravičene koristi. Za korist ni nujno, da je dana uradni osebi neposredno, lahko je dana tudi tretji osebi.

78. Definicijo uradne osebe zelo široko podaja drugi odstavek 126. člena: obsega domače uradne osebe (druga, tretja in četrta točka drugega odstavka); člane nacionalnih parlamentov (prva točka drugega odstavka); tuje uradne osebe in člane tujih parlamentov (peta točka drugega odstavka); uslužbenice mednarodnih organizacij in člane mednarodnih parlamentarnih skupščin (šesta točka drugega odstavka); sodnike in uradnike mednarodnih sodišč (sedma točka drugega odstavka); tuje in domače arbitre (tretja točka drugega

odstavka); in domače in tuje porotnike (tretja in peta točka drugega odstavka). Omenjene kategorije uradnih oseb so definirane v skladu z zahtevami Kazenskopravne konvencije.

79. Posredno zagotavljanje koristi, predvsem storitev kaznivega dejanja s pomočjo posrednika, v določbah o podkupovanju v javnem sektorju ni izrecno omenjeno. Sodnih odločb na tem področju tudi ni. GET je o problemu med obiskom na široko razpravljal z vrsto praktikov, znanstvenikov in strokovnjakov, ki so potrdili, da so vsi primeri posrednega podkupovanja res pokriti s Kazenskim zakonikom in sicer skozi splošne določbe o udeležbi pri kaznivih dejanjih (pomoč in napeljevanje). Če posrednik kaznivo dejanje stori naklepno, bo oseba, za katero deluje, obtožena za sotorilstvo ali pa vsaj za napeljevanje v skladu s 25. in 26. členom KZ. Če se posrednik ne zaveda, da je korist v bistvu podkupnina, bo oseba, za katero deluje, šteta kot storilec kaznivega dejanja, ne glede na dobro vero posrednika.
80. Kazenski zakonik inkriminira aktivno in pasivno podkupovanje za storitev ali opustitev "uradnega dejanja v mejah uradnih pravic" uradne osebe. Iz razgovorov je bilo mogoče razbrati, da ta dikcija pokriva samo primere znotraj uradnih pooblastil uradne osebe. GET meni, da takšna dikcija oži zahteve iz 2. in 3. člena Kazenskopravne konvencije o korupciji, ki se nanašajo na storitve in opustitve uradnih oseb pri izvajanju njihovih nalog. Pri tem se Konvencija nanaša na vse storitve in opustitve, ki so možne glede na položaj uradne osebe, tudi, če takšna storitev ali opustitev predstavlja zlorabo uradnega položaja, npr. izdaja uradne tajnosti, do katere ima uradna oseba dostop, četudi obdelava takšnega podatka ni znotraj meja njenih uradnih pravic. Še več, odločilni element za kaznivo dejanje podkupovanja ni vprašanje, ali uradna oseba ima ali nima diskrecijske pravice za ravnanje, ki ga zahteva podkupovalec, temveč dejstvo, ali ji je bila ponujena, obljubljena ali dana podkupnina v zameno za protiuslugo. Zaradi tega GET meni, da ozka dikcija "v mejah uradnih pravic" dodaja poseben element k inkriminaciji podkupovanja in otežuje pregon takšnega ravnanja. Praktiki so v razgovorih to potrdili, vendar so storitve in opustitve zunaj meja uradnih pravic uspešno preganjali skozi kaznivo dejanje zlorabe uradnega položaja (261. člen KZ), ki se kaznuje s kaznimi, podobnimi tistim pri podkupovanju. Ne glede na to GET resno dvomi v to, da bi bili vsi konstitutivni elementi kaznivih dejanj podkupovanja res lahko pokriti s kaznivim dejanjem zlorabe uradnega položaja. Zaradi tega GET ugotavlja, da slovenska zakonodaja ni v celoti usklajena s Kazenskopravno konvencijo o korupciji, saj uvaja ozko definicijo zlorabe pooblastil, npr. z zahtevkom po dokazu, da se je od uradne osebe pričakovalo ravnanje v nasprotju z njenimi uradnimi pravicami in zato priporoča, **da se zagotovi, da bodo ustrezne določbe Kazenskega zakonika o podkupovanju v javnem sektorju pokrile vse storitve/opustitve pri izvajanju uradnih nalog uradnih oseb, vključno z vsako uporabo ali zlorabo uradnega položaja v mejah uradnih pravic ali izven njih.**
81. Člena 247 in 248 KZ inkriminirata pasivno in aktivno podkupovanje v zasebnem sektorju. Materialni elementi kaznivega dejanja: izvršitvene oblike, koncept koristi (premoženjska in nepremoženjska) in koristniki - tretje osebe, se uporabljajo v skladu z ustreznimi določbami Kazenskopravne konvencije o korupciji. Primeri posrednega podkupovanja v zasebnem sektorju se zdijo pokriti s splošnimi določbami KZ o udeležbi. Slovenska zakonodaja zagotavlja široko opredelitev možnega kroga storilcev (»vsaka oseba, ki opravlja gospodarsko dejavnost« - »kdorkoli pri opravljanju gospodarske dejavnosti«), ki obsega vse osebe, ki v katerikoli funkcijo vodijo ali delajo za pravne osebe v zasebni lasti. V nasprotju z ureditvijo podkupovanja v javnem sektorju, določbe o podkupovanju v zasebnem sektorju ožijo pojem »nagrade, darila ali koristi« s pridevkom »neupravičen«.

Ne glede na to s strani GET zbrani podatki kažejo, da je vsebina tega pojma v skladu s pojmom »nedovoljena«, ki ga uporablja Kazenskopravna konvencija o korupciji. Inkriminacija podkupovanja v zasebnem sektorju teži k zaščiti zvestobe, zaupljivosti in lojalnosti v zasebnih pogodbenih razmerjih skozi splošno prepoved ravnanja na škodo interesov podjetja ali njenega oškodovanja. (prvi in drugi odstavek 247. člena). Nadalje, favoriziranje oziroma nagrajevanje nekoga za sklenitev pogodbe ali izvedbo storitve predstavlja temelj za kaznivo dejanje, ne glede na obstoj škode za podjetje ali zlorabo poblastil (drugi odstavek 247. in drugi odstavek 248. člena). Zloraba pooblastil je inkriminirana posebej v 244. členu o zlorabi položaja ali pravic pri opravljanju gospodarske dejavnosti.

82. Nezakonito posredovanje je inkriminirano v 269a. (aktivno nezakonito posredovanje) in 269. (pasivno nezakonito posredovanje) členu. Zakonski znaki kaznivega dejanja so cečinoma v skladu z 12. členom Kazenskopravne konvencije o korupciji, še posebej glede izvršitvenih oblik, premoženjske in nepremoženjske koristi, mentalnega elementa in koristnikov – tretjih oseb. Primeri posrednega nezakonitega posredovanja se zdijo pokriti s splošnimi določbami KZ o udeležbi.
83. Kljub temu, da se ne zahteva, da je posredovanje posrednika dejansko izvršeno in uspešno, Kazenski zakonik zahteva, da je vpliv dejanski, in učinkovito omogoča posredniku, da ima možnost posredovanja ali nedovoljenega vpliva na proces odločanja. GET ugotavlja, da Kazenskopravna konvencija o korupciji zajema tudi primere ne samo dejanskega, temveč tudi domnevnega vpliva posredovalca na druge osebe. Potemtakem bi se v skladu s konvencijo štelo, da je kaznivo dejanje izvršeno tudi, če je korist obljubljena/ponujena/podeljena osebi, ki zgolj zatrjuje ali potrdi, da lahko nezakonito vpliva na proces odločanja uslužbencev opredeljenih v 12. členu konvencije. Na podlagi navedenega GET priporoča, **da se razjasni ali razširi besedilo določb členov 269 in 269.a Kazenskega zakonika, tako da nezakonito posredovanje zajema tudi primere domnevnega vpliva.**
84. Pravila slovenske kazenske jurisdikcije se uporabljajo za vsa kazniva dejanja podkupovanja in nezakonitega posredovanja. V skladu s *teritorialnim načelom* jurisdikcija zajema vsa dejanja, storjena na ozemlju Republike Slovenije (120. člen v povezavi z 10. členom Kazenskega zakonika). Kazenski zakonik izrecno ne navaja, ali pristojnost v skladu s teritorialnim načelom zajema kazniva dejanja, ki so le delno storjena v Sloveniji, vendar so slovenske oblasti med obiskom pojasnile, da se teritorialno načelo razlaga široko in je tako lahko pristojnost vzpostavljena tudi, ko je kaznivo dejanje podkupovanja le deloma storjeno na državnem ozemlju. V skladu z 10. členom Kazenskega zakonika se šteje, da je kaznivo dejanje izvršeno »tako na kraju, kjer je storilec izvršil ali bi izvršil kaznivo dejanje, kakor tudi na kraju, kjer je nastala prepovedana posledica«. Tako je tudi državljanstvo podkupovalca nepomembno.
85. Nacionalno oziroma personalitetno načelo je opredeljeno v 122. členu Kazenskega zakonika in dopolnjeno s tretjim odstavkom 124. člena, ki opredeljuje jurisdikcijo za kazniva dejanja, storjena v tujini s strani slovenskih državljanov, v primerih, ko je dejanje kaznivo tako po pravu tuje države, v kateri je bilo izvršeno, kot po slovenskih zakonih (dvojna kaznivost). To pomeni, da so slovenski državljanji lahko preganjani za kazniva dejanja podkupovanja, izvršena v tujini le, ko je kaznivo dejanje kaznivo tudi v tuji državi, kar zoži namen točke b prvega odstavka 17. člena Kazenskopravne konvencije o korupciji. GET ugotavlja, da Slovenija v tem oziru ni vložila nobenega pridržka h

konvenciji in njena ureditev zaradi tega ni v skladu s točko b prvega odstavka 17. člena konvencije. GET zaradi tega priporoča, **da se za kazniva dejanja podkupovanja in nezakonitega posredovanja ukine zahteva po dvojni kaznivosti.**⁸

86. Poleg tega GET ugotavlja, da Kazenskoppravna konvencija o korupciji ne vzpostavlja samo jurisdikcije za kazniva dejanja državljanov, storjena v tujini (točka b prvega odstavka 17. člena) temveč širi jurisdikcijo tudi na uradnike in člane domačih skupščinskih teles držav članic – t.j. ne nujno državljanov (točka c prvega odstavka 17. člena). V tej zvezi slovenski uradniki in člani skupščinskih teles, ki niso istočasno slovenski državljani, ne bi bili podvrženi 122. členu. GET se strinja, da bi bili tradicionalno v večini primerov v zadnjih dveh kategorijah uradnikov slovenski državljani. Vendar pa, zlasti v okviru Evropske unije, ni več redko, da državljani drugih držav EU služijo kot slovenski uslužbenci ali kot izvoljeni predstavniki v slovenskih občinskih ali mestnih predstavniških telesih. Uslužbenci, s katerimi je bil opravljen razgovor, so menili, da bi bili tovrstni primeri obravnavani na podlagi prvega odstavka 123. člena, ki opredeljuje jurisdikcijo za kazniva dejanja proti Sloveniji ali proti kateremu izmed njenih državljanov v tujini. Vendar GET dvomi, da bi bile omenjene določbe vedno uporabne, glede na možen obstoj primerov, ki ne bi bili nujno storjeni proti Sloveniji ali kateremu izmed njenih državljanov. GET zaradi tega priporoča, **da se določba 122. člena razširi na način, da bo omogočila izvajanje jurisdikcije tudi za kazniva dejanja podkupovanja in nezakonitega posredovanja, storjena izven Slovenije s strani slovenskih uradnikov in članov domačih skupščinskih teles, ki niso slovenski državljani.**⁹

87. Razpon kazni za podkupovanje v javnem sektorju sega od šestih mesecev do osmih let zapora in denarno kaznijo; za podkupovanje v zasebnem sektorju od treh mesecev do petih let zapora in za nezakonito posredovanje do petih let zapora. Za sankcije, ki jih predvideva slovenska zakonodaja se zdi, da izpolnjujejo zahteve, določene v prvem odstavku 19. člena Kazenskoppravne konvencije o korupciji. Ob tem se GET ni mogel opredeliti do učinkovitosti in odvračilnosti sankcij za kazniva dejanja korupcije v praksi, saj je na tem področju le omejena sodna praksa z majhnim številom presojenih primerov kaznivih dejanj korupcije. Iz pogovorov med obiskom v Sloveniji je GET zaključil, da je, čeprav se je pravni okvir za inkriminacijo kaznivih dejanj korupcije pospešeno spreminjal (zadnje spremembe so bile izvršene leta 2004), da bi se uskladil z evropskimi oziroma mednarodnimi standardi, ostala učinkovita uporaba prava zaskrbljujoča, s še vedno previdnim in obotavljivim pregonom in presojanjem korupcijskih kaznivih dejanj ter ne tako pro-aktivnim pristopom, kot bi bilo zaželeno. GET-u so bili predstavljeni številni dejavniki, vključno z odporom do poročanja o primerih korupcije, težavami v zvezi z dokazovanjem nezakonitega izvora premoženjske koristi, ki je bila pridobljena s kaznivim dejanjem, in namena storilcev, visok dokazni standard, ki ga zahtevajo preiskovalni sodniki za začetek preiskave in za izvedbo dokazov na sodišču, potreba po večji specializaciji tožilcev in sodnikov, ipd. GET meni, da tudi najbolj izčrpni zakoni ne pripomorejo v boju proti korupciji, če niso učinkovito izvajani v praksi; zakonodajo morajo spremljati ukrepi za pospeševanje njenega izvajanja. Posledično GET priporoča,

---

⁸ Slovenske oblasti so v času ocene tega poročila poročale, da bo nov kazenski zakonik (katerega postopek za sprejetje se je začel oktobra 2007) vseboval določbe v tem smislu.

⁹ Slovenske oblasti so v času ocene tega poročila poročale, da bo nov kazenski zakonik (katerega postopek za sprejetje se je začel oktobra 2007) vseboval določbe v tem smislu.

da se učinkovitost kazenske zakonodaje, ki se nanaša na podkupovanje in nezakonito posredovanje, oceni z namenom, da bi dosegli njeno polno uporabo v praksi.

88. Rok, predpisan za zastaranje, ki se nanaša na potek kazenskega postopka za kazniva dejanja podkupovanja in nezakonitega posredovanja na splošno sega od treh do petih let od dneva, ko je bilo kaznivo dejanje izvršeno. Zastaralni rok se lahko zadrži ali pretrga, vendar pa kaznivo dejanje absolutno zastara ko preteče dvakratnik predpisanega zastaralnega roka. Predstavniki slovenskih oblasti, ki so bili izprašani med obiskom v Sloveniji, so poudarili, da se še niso srečali s položajem, kjer bi predpisan zastaralni rok onemogočal sojenje korupcijskih kaznivih dejanj. GET meni, da je zgoraj omenjeni zastaralni rok primeren in na splošno predpisuje razumen časovni okvir za odločanje o primerih korupcije.
89. Končno, Kazenski zakonik predvideva posebno obrambo v obliki dejanskega kesanja, ki izključi kaznivost podkupovalcev v primeru, ko prijavijo podkupovanje. V teh primerih lahko sodišče podkupnino vrne podkupovalcu. GET je bilo sporočeno, da je bila obramba na podlagi dejanskega kesanja pred sodiščem uporabljena le enkrat. V času ocenjevalnega obiska je bila ta posebna obramba predmet debate in oblasti so napovedale namen, da se ukine. S tem v zvezi je GET s sogovorniki raziskal prednosti določb v zvezi z dejanskim kesanjem (odkrivanje kaznivih dejanj) in morebitnimi tveganji za zlorabe (t.j. izsiljevanje podkupljenih oseb, zloraba za neutemeljeno obrambo). V času obravnave poročila se je izkazalo, da so se oblasti odločile obdržati posebno obrambo dejanskega kesanja. GET sprejema to odločitev. Vendar pa meni, da so določbe četrtega odstavka 268. člena, četrtega odstavka 269.a člena in četrtega odstavka 248. člena, ki dovoljujejo vrnitev zaplenjene koristi podkupovalcu (na podlagi odločitve sodišča), vprašljive. Na tej podlagi GET priporoča, **da se ukine možnost, ki jo Kazenski zakonik predvideva v primeru obrambe v obliki dejanskega kesanja in sicer, da se podkupnina vrne podkupovalcu, ki je prijavil kaznivo dejanje, preden je bilo odkrito.**

IV. ZAKLJUČKI

90. V Sloveniji pravni okvir za inkriminacijo korupcije v veliki meri ustreza standardom Kazenskopravne konvencije o korupciji in dodatnega protokola, ki sta bila predmet ocenjevanja. Na podlagi stroge interpretacije določb, ki jih vsebuje Kazenski zakonik, je bilo ugotovljeno omejeno število pomanjkljivosti, saj je rezultat pomanjkanja praktičnih izkušenj na tem področju zelo skopa judikatura, ki bi lahko priskrbelo nadaljnje razlagalne usmeritve. V tej povezavi se Slovenijo vzpodbuja, da zagotovi, da domača zakonodaja v polni meri ustreza konvenciji glede »dejanj/opustitev v mejah svojih uradnih pravic« v primeru podkupovanja v javnem sektorju in glede primerov domnevnega vpliva posrednika na drugo osebo v zvezi s kaznivim dejanjem nezakonitega posredovanja. Poleg tega se Slovenijo poziva, da ponovno preuči svojo osnovo za jurisdikcijo po nacionalnem/personalitetnem načelu in odstrani zahtevo za dvojno kaznivostjo za kazniva dejanja podkupovanja in nezakonitega posredovanja, kot tudi da zagotovi jurisdikcijo za kazniva dejanja podkupovanja in nezakonitega posredovanja, storjena zunaj Slovenije s strani (oziroma ob udeležbi) slovenskih uradnikov in članov domačih skupščinskih teles, ki niso Slovenci. Nadalje, možnost, ki jo predvideva posebna obramba v obliki dejanskega kesanja, da se podkupnino vrne podkupovalcu, ki je prijavil kaznivo dejanje, preden je bilo odkrito, naj se ukine. Predvsem pa je največji izziv v boju proti korupciji v Sloveniji

učinkovito izvajanje zakonodaje. Zato poziv k polni uporabi ter strožji uporabi ustreznih kazenskih določb v praksi.

91. Na podlagi zgoraj omenjenega je GRECO na Slovenijo naslovil naslednja priporočila:

- i. da se zagotovi, da bodo ustrezne določbe Kazenskega zakonika o podkupovanju v javnem sektorju pokrile vse storitve/opustitve pri izvajanju uradnih nalog uradnih oseb, vključno z vsako uporabo ali zlorabo uradnega položaja v mejah uradnih pravic ali izven njih (*odstavek 80*);**
- ii. da se razjasni ali razširi besedilo določb členov 269 in 269.a Kazenskega zakonika, tako da nezakonito posredovanje zajema tudi primere domnevnega vpliva (*odstavek 83*);**
- iii. da se za kazniva dejanja podkupovanja in nezakonitega posredovanja ukine zahteva po dvojni kaznivosti (*odstavek 85*);**
- iv. da se določba 122. člena razširi na način, da bo omogočila izvajanje jurisdikcije tudi za kazniva dejanja podkupovanja in nezakonitega posredovanja, storjena izven Slovenije s strani slovenskih uradnikov in članov domačih skupščinskih teles, ki niso slovenski državljani (*odstavek 86*);**
- v. da se učinkovitost kazenske zakonodaje, ki se nanaša na podkupovanje in nezakonito posredovanje, oceni z namenom, da bi dosegli njeno polno uporabo v praksi (*odstavek 87*);**
- vi. da se ukine možnost, ki jo Kazenski zakonik predvideva v primeru obrambe v obliki dejanskega kesanja in sicer, da se podkupnina vrne podkupovalcu, ki je prijavil kaznivo dejanje, preden je bilo odkrito (*odstavek 89*);**

92. V skladu z drugim odstavkom pravila 30 poslovnika GRECO slovenske oblasti poziva, da predstavijo poročilo o izvajanju zgoraj omenjenih priporočil do 30. junija 2009.

93. Končno, GRECO slovenske oblasti poziva, da čim prejodobrijo objavo tega poročila, da poročilo prevedejo v domač jezik in prevod objavijo.